

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULU LI.

Gazeta iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unu anu 12 fl., pe șese luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unu anu 40 franci, pe șese
luni 20 franci, pe trei luni
10 franci.
Se prouneră la tote ofi-
ciile postale din ținu și din
ătură și la dd. colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
la administrațiunea piața mare
Nr. 22, etajulu I.: pe unu anu
10 fl., pe șese luni 5 fl., pe trei
luni 2 fl. 50 cr. Cu d'usu în
casă: pe unu anu 12 fl., pe
șese luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Unu esemplară 5 cr. v. n. sau
15 bani.
Atătu abonamentele cătu și
inserțiunile sunt a se plăti
înuite.

Nr. 23.

Brașov, Luni, Marti, 2 (14) Februarie

1888.

Din cauza slutei serbători de mâne „Intem-
pinarea Donmului“, diarulu nostru nu va apare
penē Mercuri sera.

Jubileul de 50 de ani

al

„GAZETEI TRANSILVANIEI“.

Iva mare, Ianuarie 1888.

Stēua dela rēsăritu a condusu
pe Magi la Mesia din Vifleimū.

Stēua dela Brașovū „Gazeta
Transilvaniei“ a fostū cālēuza Ro-
mānismului în timpū de 50 ani.

De aceea cu bucuriā mare o
salutāmū la jubileulū ei de 50 ani.

Fie ca „Gazeta Transilvaniei“ sē
ne fie luceafărulū conducătoriu
incă în mulți, mulți... ani, condu-
cēndu-ne la: *libertate, egalitate și
frățietate!*

Iosifū Balu, parochu gr. e. Iero-
nimū Slavoca, capelan, Ioane I. Con-
stanțiu învătătorū, Ioanū Tivadarū,
invătătorū conf.

Brașov, 1 Februarie 1888.

Pre când foile naționale să-
sesci se disputau asupra înțele-
sului vorbirei deputatului Meltz,
care a disū, că în împrejurările
de față pentru Sașii din Ardeal
ar fi pōte mai oportunū a se ală-
tura la partida guvernului, se pe-
trecū în clubulū tiszaiștū din Pesta
o înfocată discusiune, care nu nu-
mai că caracterisēzā adevēratele
tendințe ale partidei dela putere
față cu Sașii, dēr serveșce și ca
ilustrațiune nemeritā la vorbire
lui Meltz.

S'a ridicatū adecă în sinulū
clubului unulū din cei mai de
frunte deputatū tiszaiștū, Iuliu Ho-
rvath, și a trasū la rēspondere pe
actualulū ministru de justițiā Fa-
binyi, din causā că acesta la nu-
miri de funcționari în resortulū
justiției ar fi preferitū persoane de
acele, cari nu oferā destule ga-
ranții că vorū fi credincioșe „ideei
de statū“, ar fi numitū la pos-
turī însemnate ca judecători o
grămadā de Sași și Romāni, și
n'ar fi luatū în considerațiā pe
acei Unguri, cari i-au fostū reco-
mandați și au fostū protegiați de
cătrā deputații tiszaiștū.

Ministrulū de justițiā, care e
luteranū și Sasū de origine, a mai
trebitū sē și audā imputarea, că
elū pārtinesce mai multū pe lu-
teranī la numiri în funcțiuni și că
favorisēzā pe acei judecători, cari
au servitū sub absolutismulū nem-
țescū și au fostū cei mai credin-
cioși sistemului lui Bach.

Ministrulū Fabinyi a statū unū
momentū ca înmănuirū în fața
acestorū neașteptate acuzări, s'a
apēratū apoi, cum a pututū, arā-
tāndū că elū a avutū în vedere
numai interesele justiției, că de
aceea a trebuitū sē ia în conside-
rațiā la numiri anii de serviciu,
cāci dēcā ar deschide calea pro-
tecțiunei și ar preferi pe nisce ti-
neri cu căți-va ani de serviciu u-
norū omeni meritați s'ar demoralisa
justițiā. De aceea nici n'a pututū
ținē contū întotdēuna de recoman-
dațiunile deputaților. În fine a
supusū acēstā procedere a sa a-
prețiarī partidului.
Acēstū rēsponsū n'a multumitū

nicidecum pe tiszaiștū, cari se sēm-
țescū tōrte ofensați din causā că
ministrulū Fabinyi le disputā in-
dreptățirea de a se amesteca în
resortulū lui, făcēndū sē se nu-
mēscā în posturile vacante de ju-
decători protegiați lorū. Ministrulū
președinte Tisza, vedēndū amără-
ciunea ce a cuprinsū pe mameleii
sēi, a aflatū de bine a le sprijini
pofta de ingerință și de protec-
țiune, declarāndū că acēstā inge-
rință nu este neintemeiatā, deō-
rece în cele mai multe casuri de-
putații sunt „cei mai competenți
informatori ai ministrilor“.

Așadēr partida guvernului im-
preună cu șefulū ei își alegū pe
față *protecțiunea și nepotismulū* ca di-
rectivā, ear de altā parte proclamā
intoleranța ca principiu conducătorū
în administrarea statului. Cāci ce
este pretensiunea de a înlătura și
nedreptăți pe unii funcționari, deși
sunt harnici și au mulți ani de
serviciu, numai pentru că nu li se
parū destulū de șoviniști deputa-
ților din partida guvernului, ce
este acēstā nedreptā pretensiune
alta, decātu cea mai crudā into-
leranță?

Și ca sē ne folosimū, spre carac-
terisarea acēstui faptū regretabilū,
chiar de cuvintele unei foi ma-
ghiare, vom cita aici ceea ce scrie
oposiționalulū „Ellenzek“ despre
pōnirile mai nouē guvernamen-
tale:

„Este de totū intristătorū,
scrie nunita foilā, „că în parla-
mentulū constituționalū alū Un-
gariei se aflā o partidā, care pro-
clamā pe față demoralisarea poli-
ticā, și voiesce sē constrāngā pe
guvernū, ca însuși sē se facā sluga
unui spiritū și a unei direcțiuni,
care enuncā, că numai acela sē
și pōtā căștiga pāne, pe care nu
meritele și aptitudinile sale per-
sonale ilū ajutā, ci protecțiunea“.

Tristū și durerosū lucru în a-
devēru, că amū ajunsū așa de-
parte sub „înțeleptā“ ocārmuire
a d-lui Tisza, încātu, cum adauge
aceiași foilā, „meritulū și capaci-
tatea numai atunci se potū valora,
dēcā se tocmescū cu preocupetele
politice, și dēcā vrēndū sē ajungā
la ceva, licitēzā pe contulū con-
sciinței lorū pēcătoșe.“

Dēr puținū ne pōte liniști im-
prejurarea, că se găsescū foi opo-
siționale unguresci, cari, în ceea
ce privesce combaterea sistemului
de protecțiune, se alăturā la pā-
rerile actualului ministru de jus-
țițiā. Cāci ce folosū că acele foi
se ridicā contra ingerinței depu-
taților tiszaiștū în administrațiune
când de altā parte deschidū por-
țile protecțiunei prin aceea, că
admitū pretensiunea, ca sē se nu-
mēscā în funcțiuni numai persoane,
contra cărora nu pōte fi nici o
îndoiclē din punctū de vedere alū
fidelității lorū cătrā „idea de
statū“?

Amū vrea sē scimū, care func-
ționarū sasū ori romānū nu va fi
numēratū între cei îndoiclicii, pe
cātu timpū nu-și va renega sēm-
țulū sēu naționalū? Dēcā dēr i se
va preferi unū Ungurū nōșū ori

șoviniștū nu este acēstā cea mai
condamnabilā protecțiune?

Sē trecemū însē la faptele mi-
nistrului de justițiā Fabinyi. Pro-
babilū că sub conducerea sa au
ajunsū căți-va Sași în posturi mai
înalte de judecători. Pōte că s'a
strecuratū și vi'unū Romānū, în
puterea meritelorū sale. Dēr im-
putarea, că sub dēnsulū au fostū
înaintați „o grămadā de judecā-
tori valahi“, este cel mai sfrmntatū
neadevēru.

Amū vrea sē scimū cine suntū
acei mulți „valahi“, pe cari i-a
preferitū d-lū Fabinyi șoviniștilorū
de *pur sang*? Din contrā suntemū
informați, că d-lū Fabinyi a pre-
feritū Unguri tineri și neesperți cu
câte 5 ani de serviciu, unorū func-
ționarū romāni cu câte 10 ani și
mai bine de serviciu, ba au fostū
casuri, că Romāni, cari au con-
curatū, nici n'au fostū puși în can-
didatiā.

Rēu informatū este d-lū Iuliu
Horvath, dēcā crede că Romāni
suntū protegiați de cătrā ministru
Fabinyi. Ei n'au fostū prote-
giați de nici unū ministru de jus-
țițiā ungurescū. Dovadă este chiar
numērulū cu totulū neînsemnatū
alū judecătorilorū romāni, cari se
mai susținū numai prin diligința
lorū de ferū și prin capacitatea
lorū.

Și dēcā puținii Sași și Romāni,
cari s'au strecuratū ca prin ure-
chile acului printre legiōnele de
funcționari unguri, apti și neapti,
le stau în cale ați șoviniștilorū
dela putere, atunci, credemū, că e
timpulū, ca oportuniștii din sinulū
naționalitățilorū nemaghiare sē se
desmetecescā odatā și sē nu mai
imbete lumea cu apă rece, cum
vrea sē facā deputatulū sasū Meltz.

Vorbirea Prințului Bismark în parlamentulū germanū.

(Fine).

Proiectulū va spori considerabilū pu-
terea armatei noastre. Elū ne dā unū
sporū de trupe capabile de a purta arme
și pe cari noi le putemū lāsa acasā; a-
vēndū însē trebuință de ele, trebuie sē
le echipāmū și cu arme bune. Imi a-
ducū aminte de carabinele pe cari le-a
furnisatū Anglia la 1813 pentru mili-
ticiii noștri și eu cari făcusemū și eu ins-
trucțiune ca vânătorū. Nu erau de nici o
trebā; avēndū însē arme bune, acestea
garantezā totū atātu de multū sigu-
ranță și pacea și valorezā totū atātu
de multū ca și când ar fi aliatū cu noi
o a patra putere mare care dispune
de 700,000 soldați, celū mai mare nu-
merū ce se pōneaea. Bravo. Acēstā
de asemenea va liniști nervōsa noastră
opiniune publicā, și va calma încēțva
bursa și pressa noastră. Din momentulū
în care proiectulū va deveni lege vomū
dispune de omen și armele de asemenea
nu vorū lipsi, dēr trebuie sē ne procu-
rāmū alte mai bune. Dēcā vomū forma
o armată din cei mai buni omeni pe
cari îi avemū, din pārinți de familiā în
vērștā de peste 30 ani, apoi trebuie sē
avemū pentru ei și cele mai bune arme.
(Aprobări.) Nu trebuie sēi armāmū cu
de acele, cari pentru tinerele trupe de
liniā suntū destulū de bune, dēr bărbații
sdraveni, cari suntū pārinți de familiā,

despre a cărorū conduitā ne aducemū
bine aminte când ocupaserā podulū dela
Versailles, trebuie sē aibā pe umerile lorū
cele mai bune arme. (Aprobări.)

Dēcā odatā se va întēmpla sē fimū
atacați din douē părți, putemū pune la
fiacare din granița noastră câte unū mi-
lionū de soldați, mai rămāndu-ne și o
reservā de o jumătate sēu unū milionū
întregū. S'ar putē dice că umarea va
fi, că și celelalte țēri își vorū înmulți
trupele. Acēstā nu o potū... căci de
multū ele și-au atinsū maximulū țifre-
lorū. Noi amū renunțatū dela 1867 la
sporiri fiindū că credeamū că în fede-
rațiunea de Nordū vomū putē trăi mai
ușorū. Vecinii noștri ne-au ajunsū la
numērū, dēr nu și la calitate. Nici unū
poporū din lume nu pōte avea soldați
atātu în pace ca și în bătăiā mai buni
precum noi și cari se fornēzā din con-
cediați cari n'au uitatū instrucțiā, aici
nu ne pōte întrece nici unū poporū în
lume. (Aprobări.) Mai avemū și fo ar-
matā întregā de oficeri și suboficeri cari
suntū de ajunsū sē comāde înensa noastră
armatā. Nici în acēstā privință nu ne
pōte nimeni întrece (aplause), căci pen-
tru realisarea unei asemenea armate se
cere o fōrte mare întindere a obligā-
mēntului militarū, care numai în Ger-
mania existā și unde de asemenea se
calificā cei mai buni oficeri și suboficeri
spre a putē conduce pe soldați. Și si
acea culturā, ce se recere, spre a face
capabilū pe unū oficerū sēu suboficerū
de a comāda, conformū pretensiunei,
ce-o face soldatulū superiorulū sēu, se
gāsescē la noi în straturi mai estinse, ca
în vre-o altā țērā. Noi avemū unū ele-
mentū mai mare de oficeri și suboficeri
ca alte țēri. De aceea tocmai întārirea
pe care o realisēzā proiectulū este mij-
loculū care ne reține de a întreprinde
unū rēsboiu ofensivū.

Dēcā v'asți și spune că suntemū con-
siderabilū amenințați din partea Francei
și a Rusiei, că pentru a nu fi înfrānți
trebuie sē începemū imediatū acțiunea,
și dēcā m'asți presenta parlamentului cu
cerere de unū creditū de unū miliardū
în scopulū unui rēsbelū ofensivū cu ve-
cinii, noștri și d-vōstrā ați avē incre-
dere în mine, ceea ce sperū că nu veți
avea-o (ilaritate), chiar și în acēstū casū
rēsboiulū ar trebui sē fi aprobatū de *tōtū
națiunea* (Bravo), ca sē fie condusū totū
cu aceeași însuflețire ca și la 1870. Bravo.
Ar fi însē tōrte greu de a face statele
confederate și populare lorū sē înțeleagā
necesitatea unui asemenea rēsboiu ofen-
sivū. Rusia de astăzi s'ar indigna, Fran-
cia ar sta tēpēnā sub arme și tote ele-
mentele neponderabile în casul unui rēs-
boiu ofensivū alū nostru ar ține cu ini-
micii noștri. Cu totulū alt-felū va sta
lucrulū în casulū când noi amū fi cei a-
tacați. Dela *Memelū și pînā la Bodensee*,
Germania întregā ar sārī ca o *mişă de
prafū de pușcă* și înarmatā pānā în gātū
ar primi ataculū inimicului cu prover-
biala *fuere teutonice* furor teutonice
(Bravo).

*Opiniunea publicā a Rusiei a arătātū
ușă unū amicū puternicū și credinciosū.
Nu ne îmbulzimū, ne-amū încercatū sē res-
tabilimū vechile relațiuni, dēr nu alergāmū
după nimeni.* (Bravo). Respectulū pentru
tractate în tot'd-a-una l'anū doveditū față
cu Rusia și în cestiunea Bulgariei e in-
contestabilū că amū statū pe terenulū
croitū de congresulū din Berlinū. Toți
eramū atunci de părere, ca sē dāmū Ru-
siei influența ce i-se curice în Bulgaria.

După ce la tronul Bulgariei a fost proclamată o rudenie de aproape a Cassei imperiale rusești, nimeni nu putea presupune că acela n'ar fi un sincer aderent al politicii rusești. Prin lovitură de stat în Bulgaria s'a născut o stare de lucruri care în teorie putea să atingă drepturile Rusiei câștigate la congresul dela Berlin. Dacă Rusia s'ar încerca pe cale diplomatică să îndemne pe Sultanul în a interveni, s'ar bucura de perfectul nostru sprijin. Bulgaria, această țărișoră între Dunăre și Balcani, în genere nu e un obiect care se merite ca Europa începând dela Neva până la Pirenei, dela marea Nordică și până la Volga să se arunce într'un război, după a cărui terminare abia s'ar putea ști pentru ce s'a bătut. (Paritate, aplause!) Amenințările diarelor rusești nu ne pot face ca să nu sprijinim un eventual demers al Rusiei pe cale diplomatică pentru redobândirea influenței sale în Bulgaria. căci și până acum ne-am silit să împlinim dorințele confidentiale ale Rusiei, cari aveau aceeași țintă, și această a noastră stăruință presa rusă se încercă să o înfățișeze ca cel mai mare act de dușmănie al guvernului Germaniei față cu Rusia. Invitându-ne oficial ca să o sprijinim în stăruința ei pe lângă Sultanul pentru restabilirea situației creată de Congresul în Bulgaria, fără preget am da urmare invitării, de ore-ce interesele comune monarhice pentru regularea relațiilor în Europa ne leagă cu imperiul vecin al cărui monarh înțelege pe deplin și îndeplinește această problemă. lucrându numai după cum cer interesele marelui său imperiu și ale locuitorilor săi în număr de o sută de milioane.

De aceea numai pentru cazul unei necesități ceream această sprijinire a armatei. Dacă acel casu nu se va ivi e cu atât mai bine. Noi ne încercăm să-l evităm. Stăruința noastră însă până la un punct ore-care e îngreunată prin amestecul și amenințările din afară. Mi-așt permie să adresez o rugare străinătății, ca să lase la o parte amenințările. căci și așa nu-i folosesc nimic. Nu ne temem de rezultatul unui război. Credem în tăria în victoria noastră și în cauza noastră dreaptă, ca și ori-ce sublocotenent din străinătate, care se însufleșe la un pahar de șampanie; der tocmai pentru că suntem conștii de puterea noastră lăsam în mâna Providenței să hotărască, dacă nu cumva vom fi scutiți într'aceea de necesitatea de a ne bate. Focul trebuie să fie pus de cine-va, noi nu-l punem. Nicl puterea noastră, nici aliații noștri nu ne vor pute împede ca să nu stăruim pentru menținerea păcii. Neapărat pe noi ne supără mult înșulele și amenințările presei străine, der cu toate aceste vom căuta să păstrăm pacea, amine cu Rusia.

În cât pentru Franca, aplicarea

pe care o are acest vecin pentru spionaj nu va pute provoca un război. Acele sunt fleacuri despre cari se dice că cel mai înțelept trebuie să cedeze (ilaritate). Amenințările, negreșit nu a ceea din partea guvernelor, ci a ceea din partea presei, sunt cât se poate de stupide (ilaritate). Mai bine ar face să ne înlesnească lucrul. Suntem foarte accesibili pentru bunăvoință der pentru amenințări câtuși de puțin (bravo). Noi Germanii ne temem numai de Dumnedu și de nimeni altul în această lume. Suntem veseli de a ave amici și iubim pretenia; cine ne amenință însă acela se va convinge, că auzora de patriă, care inspiră curajul la luptă și care la 1813 a chemat sub drapelul nașmă întreagă a micii și slabei Prusii de atunci, astăzi a devenit un bun comun al Germanilor, în cât fie-care soldat va merge cu firma credință în inimă, că Dumnedu e cu noi (aplause îndelungu repetite).

Concentrări rusești.

Din Varșovia se serie cătră „Pol. Korr.“, că în Pinczow, guvernământul Kielce, și în împrejurimile de acolo administrașmă militară rusă a luat în timpul din urmă măsuri pentru încvartirare de cai și omeni. Aceste măsuri se esplică într'acolo, că s'a luat în perspectivă concentrarea unui mare număr de cavaleriă în acele părți. În cercurile militare din Varșovia se vorbește deja cu totă hotărârea, că în adevăr în cel mai apropiat timp se vor aședa la Pinczow patru regimente de cavaleriă circasiană.

Un răspuns indirectu lui Bismark.

În ședința dela 11 Februarie n. a camerei franceze, Episcopul Freppel vorbindu despre politica colonială care, dize el, face parte din politica tradițională a Franței încă din timpul lui Richelieu, observă între altele, făcându aluziune la vorbele lui Bismark, „că Germania numai de Dumnedu se teme.“

Deopotrivă departe de ori-ce micime de suflet și de ori ce lăudăroșă, Franca e stăpană pe sine. Și Franca se teme de Dumnedu, der nu ca acei farisci, cari se socotesc pe ei mai bun decât toți ceilalți și fac paradă cu simțemintele lor religioșe. Franca se teme de Dumnedu și nutrește increderea, că Dumnedu va fi în viitor cu ea. (Aplause.)

SCRILE ȚILEI.

Ministru-președinte Tisza a declarat în dieta ungușcă, cu ocașmă

desbaterii asupra bugetului ministerului de finanțe, că la începutul viitorii sesiuni parlamentare va prezenta proiectul de lege privitoru la răscompărarea reștelor.

Printr'o ordinașmă a ministrului de honved, s'a conșesut favora de a pată și voluntari pe un an abiturienșilor școlii de industrie de artă din Pesta, școlii modelu de desen și școlii pentru formarea profesorilor de desen.

Același ministru a ordonat ca la certificatele de liberare din armată (opșite) să se alăture pe viitoru un cupon care să instrueze pe respectiv asupra îndatoririlor lor ca glotași și care să conșină numeri anilor, până la care în casu de mobilizare are să se prezinte sub arme după reședința respectivei comande c. r. a cercului de întregire ori de glote. Din cauza acestei ordinașmă s'a întârșiat și estradarea certificatelor (opșitelor.)

În Bucuresca a murit unu din cei mai mari binefăcători ai obștei, anume Janu Feltu în vârstă de 66 de ani. Bun patrioș și devotatu binelu comunu; el a muncit o viață întregă pentru a alina suferinșele și a veni în ajutorul propășirii nașmă. La morșe, ca și în viață, ultima-i gândire fu îndreptată totu binelu obștescu. El lăsa o avere înșmănată de peste 30 de mii de galbeni Academiei române, și 20 mii lei școlii pentru învășmăta poporului român. Fiu din popor, fiul unu preoșu din Barlad, pentru popor s'a devotatu în viață, la popor s'a gândit și când și-a dat ultima respirașmă.

Dela 1 Februarie n., produsele și fabricatele ungușe se esportă în Serbia cu taxe foarte moderate. În casu când esportarii aru ave deosebite dorinșe în privința stașionilor de cale ferată ce-i interesă și care eventualu în tarifu n'au fost considerate din destul, sunt invitați a aduce acestu câtu mai curându la cunoșșmă camerei de comerș și industria din Brașov.

În Slimicș, comitatulu Sibinului, a început comasarea. La 3 și 4 Februarie n. a fost așmăta unu ingineru dintre cei cinci cari concușeră să facă comasarea. Preșurile cerute de ei variau între 1 fl. 40 cr. și între 1 fl. 80 cr. de juger. Atătu Românii câtu și Sasii au formatu în preșurile așmăta diferite partide. În fine Românii toți și-au dat voturile pentru inginerul Tila din Smigș er Sasii toți pentru inginerul Roth din Mediaș. Fincă așmăta inginerulu nu s'a făcutu prin așmătașmă, se așmăta ca să decidă în acestu privința tribunalulu.

Prin șmătașmă trecetorii Vulcanu

domnesce mare frig. Mai mulș cășmători au dispărutu acolo fără urmă, anume Ionu Bonta, G. Todoranu și N. Radoiu, cari, după constatările oficiulu vamalu român, trecuseră prin vamă, der până adf nu s'au întorsu acasă în Vulcanu.

Din comitatulu Turda-Arieșu s'au estradatu în luna lui Ianuarie c. 25 de pașaporte pentru liberă trecere în România. S'au încasatu din dare 11,024 fl., mai multu cu 3812 fl. 99 cr. ca în anul trecut. Nu trebuie însă să se uite, că restanșmă de dare a locuitorilor din acestu comitat u face 291,885 fl. 10 cr.

Li-o fi lășmădu gura apă esecutorilor.

În șmătașmă trecute fu atacatu în Clușiu unu tineru farmacistu, care se întorșea dela o petrecere. Necunoscutu făptuitoru l'au rânitu greu cu cușite și cu săbii, așa că farmacistulu zace bolnavu în patu.

Multe se mai întâmplă în reședința Kulturgyletulu.

Vinerea trecută s'a sinucis în Mediaș unu tineru institutoru dela șmăta de stat, anume Otto Fikker. Motivulu sinuciderii este, precum se vede dintr'o scrisore lăsată în urmă, raportu familiar nefavorabilu.

În decursulu anulu trecut Clușiu a avut 1001 industriași și 370 de comercianș, cari plătescu dare. Darea de venit u celoru dintătu a fostu 17,508 fl. 71 cr., er a celoru din urmă 10,484 fl. 2 cr. În sensulu legii electorale au dreptulu de așmăta 453 industriași și 132 comercianș.

Advocatul din Brașov Dr. Franz Kablebo e numitu notaru publicu c. în Făgăraș.

Societatea tinerilor industriași din Clușiu are 170 de membri, făcare membru plătesce o tacsă de 30 cr. pe lună și în preșulu acestei taxe: are dreptu a se folosi de biblioteca comună a societății, pote conta în casu de bolă pe un ajutoru de 70 cr. pe di datu din partea societății, er în casu de morșe i-se suportă membrulu rēposatu șmătașmă imorșmăntării.

Așmăta de deputatu în Caransebeșu.

Actulu de mare importanșmă alu așmătașmă de deputatu dietalu s'a sēvērșitu în 8 Februarie st. n. spre cea mai deplină mulșmășmă sufletescă a tuturor Romanilor binesēmșmător.

Cu sēvērșirea lui, starea noastră, în continuu agitată dela notificările date președintelu dietei de d-lu generalu Traianu Doda, a luat unu sfârșitu ne mai pomenitu.

FOLETONULU „GAZ. TRANS.“

(3)

MEMORIILE LUI GARIBALDI.

(Junetea. — Aventuri americane. — Luptele din 1848 și 1849.)

Cu toate că Garibaldi a fost neglesu și neluat în șmăta după vrednică, el își câștigă la apărarea Romei cea mai mare gloriă. În 30 Aprilie bātu pe Francesi înainte porșei San Pancrazio, în Maiu pe Neapolitanii la Palestrina și Velletri. După a dona ciocnire voi Garibaldi să năvălescă pe teritoriulu neapolitanu, pentru ca să așmăta populașmăta la o rēșcolă. El crede, că printr'aceșta s'ar fi schimbatu șmătașmă Romei, ba că chiar după căderea cetății s'ar fi putu continua rēșmătu cu succesu, și elu timbrēză, ca cea mai grea greșală a lui Mazzini, faptulu, că l'a rechematu cu trupele sale la Roma. Aci nu mai putu aduce elu nicl unu folos. Generalulu Oudinot rēșmăse într'unu modu lașu armistișmătu, care espira abia la 4 Iunie, și în noștea de 2 spre 3 ocupă printr'unu atacu pozișmă favorabilă din Quattro Venti

(Vila Corsini, care, cu totu consiliulu espresu alu lui Garibaldi și alu lui Avezzana, nu se fortificase. Dina următoare întregă încercă apăratorii a relua înălșmăta, care, fiind cheia orașulu, era decisivă. Despreșmătu morșe, porni înainte la atac unu după altu: legiunea italiană, Bersaglieri lui Manara și la urmă regimentulu „Unione“. Înlăcărati în personă de Garibaldi, luptându din zorile șmăta și până noștea. Ei năvăliră de repetite ori până în edificiile vșlei, unde luptară pieptu la pieptu, însă toate opinișmă lor se sfărșmă de rezistenșmă tenace a Francesilor. Mai toți oficerii coloneloru de atacu cădură, între dēșș și Goffredo Mameli, Körner alu Italiei. Așmăta a fostu cea mai gloriōșă și mai sângerōșă di a republicei romane; deo-dată cu șmătașmă din 2 Iunie apuse și șmăta ei.

Urmă acum așmătașmă și bombardarea regulată a orașulu, fără de nicl o crățmă a tesaurilor ei de artă. Întășmăturile din afară de orașu fură repede perdute, afară de Vascello, unde Medici se apără ca unu diavolu. Descurășmătașmă

și îndereșmătașmă cuprinsă pe soldaș. Propunerea lui Garibaldi de a părăsi Roma cu toate trupele și de a continua lupta în munș, fu respinsă de Mazzini. Astfelu până a nu capitula orașulu, Garibaldi se retrase pe rēșmătașmă-i propriă în noștea de 3 Iulie prin Tiroli spre Terni, fără a fi supăratu de Francesi. O retragere mai tristă și mai amărită rare-ori s'a vedutu. Din cei 4000 de omeni, cari se retraseră, dispăreau pe fiă-care noște cu sutele. Poporașmătașmă dela țmă, așmătașmă de preoșmă, se arăta pretutindenea foarte dușmănoșă, și după ce trecuseră peste Apennini, începură a fi urmăriți de trupe austriace, de care fugari nu puteau scăpa, decâtu prin marșuri fortate de noște. „Austriaci“, scrie Garibaldi din cuvēntu în cuvēntu, „găseau cu puțină ostelă conducetori și spionu, de aceea șmătașmă totdeșmă precisu unde șmătașmă noi: noi din contră, nu puteam afla nicl chiar pentru unu punnu de aur nicl unu spionu, nicl unu conducetoru“. Totu aceeași amară esperișmătașmă o făcuse elu cu unu an înainte în Italia nordică, acolo însă se consolase cu gān-

dulu, că astfelu se purtau supuș austriaci. Acum îi lipsea și acestă consolare. Totu mai mulș omeni, între cari chiar și oficeri, fugeau dela elu; se rēșmătau prin țmă, rāpind și făcēdu felu de felu de fapte rēșmănoșe. Elu puse de înpușca pe vre-o cășmă, „der ce folosu, deorece cei mai mulș rēșmăneau nepedepșmăti“. Ajungēdu în San Marino, scrișe pe trēpta unei scări dela o biserică ultimulu șmătu ordinu de di, prin care desfiinșmă restulu armatei sale. Elu șmăta astfelu: „Soldaș, ve deslegu de datoria de a mē urma. Reintorșe-ve-șmă la cășmătu voștru, der gândișmă-ve, că Italia nu pote rēșmăne în sclăvia și rēșmăne.“

Doș șmătașmă de credinșmăcișmă nu voira să-l părășescă. Cu acestia năvăli elu peste Cesenatico, pentru ca să se imbarca de acolo pentru Venetia. Însă flota austriacă îi curma calea și îl sili din nou a debarca. Când pāși pe țmă, purta pe brașe o fiinșmă, care se lupta cu morșe: era credinșmăciōșă Anita, care cu toate că era împovărată, făcuse întregă retragere călare, și trebuia să mai facă încă unu lungu drumu până în șmătașmă

De săptămâni se luca cu puteri încordate, ca venind ziua unei alegeri nouă se dădă dovadă lumii, că noi suntem oameni, cari ținem la enunțările date de conducătorul nostru și că putem, când voescă acest conducător, să suportăm frig și foame, numai să nu dăm vot de neîncredere acelu bărbat, care este întruparea tuturor aspirațiilor noastre legitime, care a făcut ca cauza noastră să fie cauza sa proprie.

Cât de adâncă pătura este poporul de sentimentele nobile de alipire și dragoste către conducătorul binevoitor și înțelept și cât de copt se arată în judecarea intereselor sale a dovedit din nou cu ocaziunea alegerii acesteia.

Din depărțări de 2—3 zile au venit pe jos bătrâni de 70—80 de ani ca să stea la comanda generalului lor iubit, deși gerul (21° C) părea că vrea să ne slească sângele în vine.

Era imposantă priveliștea, când mai bine de 4000 alegători porniră dela locul de adunare (podul de lemn) și se îndreptară spre locuința d-lui general ca din însăși gura lui să audă numele aceluia, pe care-l află demn ca să-i încredințeze continuarea luptei pe calea creată de dânsul.

Ajunși aci, strigătele de „*Să trăiească d-lui general Traian Doda*“, care dela plecare în continuu rezunau, nu erau să se mai sfârșească la ivirea în ferăstră a d-lui general.

Spunându alegătorilor cum în virtutea legilor existente dânsul nu mai poate fi ales, recomandă de deputat pe părintele *Mih. Popovici* protopopul Orșovei. La rostirea numelui acestui bărbat înțelept, moderat și statornic, mulțimea a erupt în strigări de „*Să trăiească deputatul nostru d-lui Mih. Popovici, prota Orșovei*“.

La 8 ore toți alegătorii se aflau înaintea magistratului. După câteva minute președintele comisiunii prin o cuvântare potrivită deschide actul de alegere publicând că numai unul candidat este pus și că, decă în o 1/2 de oră nu se va mai pune altul, acela se va proclama de deputat ales al cercului electoral al Caransebeșului.

Pe mine și pe mulți alți ni-a surprins curajul convingerii d-lui președinte Hedwig Bösz, care nu s'a sfiit a spune, că măsură polițiană n'a luat fiindcă scia, că poporul severean e mai pre sus de toate un popor de ordine și a dat expresiune speranței, că continuându noi a fi astfel vor „*reșări și pentru noi timpuri mai bune*“.

După proclamarea deputatului *Mih. Popovici* alegătorii au mers la crucea din piața mare, unde venind dl. deputat și-a desvoltat programa între aprobările generale ale alegătorilor. Însoțit apoi de alegătorii săi s'a reîntors la cartier la comunitatea de avere. Aci le mulțăm și s'a retras.

dela Comachio, der greutățile o supuseseră. Când fu adusă în casa colonelului Nino Bonnet, care îi alergase în ajutor, își dădu ultima respirațiune. Garibaldi plânse mult și fierbinte lângă cadavrul ei, der trebui să plece decă nu voia să fi împușcat de Austriaci, ca și Ciceruacchio și capelanul său militar. Ugo Bassi, cari fuseseră prinși într'această oră și chiar în apropiere. De acum încep, fiindu-i necontenti viața în pericol, o călătorie plină de greutate prin Italia. Amici credincioși și partizani, cari se înțelegeau prin semne secrete, mijlociau urgisitului trecerea dela un oraș la altul. Bonnet, Pater Giovanni Verita în Modigliana și avocatul Martini în Prato luară partea cea mai mare la scăparea lui Garibaldi și Italia le poate fi în veci recunoscătoare. Aceștia și aliații lor îl duseră cu noroc până în Maremma toscană, de unde ajunse cu corabia la Chiavari. Der nici aci nu avu liniște: Generalul Lamarmora, care, prin prezența eroului devenit renumit, se putea teme de o nouă revoltă republicană în Geneva, puse de-lu aduse acolo

Poporul însă, care-și identifică în o măsură așa de mare interesele sale cu ale d-lui general, erupse din nou în aclamări la adresa d-lui general și nu a încetat până ce n'a venit să le adreseze cuvinte părintesci de înbărbătare și salutări celor de acasă.

După acestea alegătorii s'au imprăștiat, inteligența însă s'a întrunit la o masă comună. În fruntea a 200 de comenseri ședea d-lu deputat. Dânsul ridică cel dintâu toast pentru ilustrul nostru bărbat d-lu general *Traian Doda*, apoi toast d-lu referent consistorial *Traian Barzu* pentru deputatul actual și d-lu adv. *Coriolan Brediceanu* pentru alegători. — Au urmat apoi încă multe toaste.

Târziu se mai pute vedea omul câteva sute de alegători de prin comunele mai de aproape și la toți le pute ceti din față mulțămirea sufletescă.

Toți erau conșcii de a fi săvârșit o faptă bună.

Astfel s'a sfârșit actul alegerii de deputat în Caransebeș. Elu poate servi de model.

Impresiunea generală ce a produs actul alegerii în străinii de față e: că Românii sunt oameni cu minte și mai pre sus de toate un element care ține cu firmitate la naționalitatea și la drepturile sale.

Ținuta din ziua de alegere a corifeilor șovinismului maghiar din locu a fost bătătoare la ochi. Ei, cari în totu locul purtau cuvântul, de astădată au aflat de bine a străluci prin absența lor chiar și de pe strade și cafenele. Ar fi putut cineva ușor presupune, că dumnilor nu sunt cu conștiința curată. Cine scie? X.

Din dieta ungară.

În clubul partidei guvernamentale, desbătându-se asupra bugetului ministerului justiției, deputatul *Iuliu Horvath*, care e ales în cercul Bolșeriu, com. Târnava mică, a adresat o interpelațiune ministrului *Fabinyi*, în care-l atacă pentru procederea, ce o observă la denumiri în justiție. Intre altele deputatul *Horvath* indică, că ministrul de justiție arată o deosebită predilecțiune pentru persoanele, cari erau cei mai adicți aderenți ai sistemului absolutistic. Chiar de curând ministrul pentru un post la curia a denumit pe un individ, care meritele — în parte mare — și le-a câștigat pe timpul și sub guvernul, când adevărații patrioți erau amenințați cu furci. D-lu ministru — mai departe — nu e cu nici o considerare la opiniunea publică, care pe a numiți indiviți îi ține de imposibil. Așa în Transilvania a concredut conducerea unui tribunal unui individ, care a fost martor, când 2 oficeri au atacat pe un redactor și fost deputat dietal și dânsul a fugit de acolo. Am

în aceeași noapte pe fregata „*San Michele*“. Elu fu tratat cu respect, i se permise a-și visita copii în Nizza, i se declară însă cu totă hotărârea, că nu poate rămâne în țară, ci că trebuie să se stabilească în străinătate. Elu alese Tunisul, unde găsi un vechiu amic dela 1834; însă guvernul francus înduplecă pe Beyul ca să-l depărteze de acolo. Elu se duse pe insula *San Maddalena*, der aci erași nu voi să-l sufere guvernul Sardiniei și îl silii a se duce pe o corabia de războiu la Gibraltar. Aci îi îngădui guvernatorul engles să ședea de 6 zile numai. „*Acastă lovitură pentru un om cădutu pricinuesce durere*“, suspină exilatulu fără patriă. Elu ajunsese culmea nenorocirii și perduse totu: amici, soția și patriă, elu rătăcea singur, întocmai ca un criminal isgonit, și numai un lucru îl mai susținea: nestrămutata credință în renașterea Italiei.

(După *N. fr. Presse*).

Trad. de d-șora **A. C.**

esperiată, că un individ calificat, pe care l'au recomandat 11 deputați a fost preterat de d-lu ministru.

Ministrul în răspunsul său a accentuat, că dânsul la denumiri a fost condus curat numai de interesele justiției. Să pte că n'a considerat totdeuna ingerința necompetentă a d-lor deputați, der cu toate acestea procederea sa o supune apretierii partidului, și decă partidul e nemulțămît cu lucrarea sa, își va cunosce datoria.

Ministrul președinte, care încă a luat cuvântul în această afacere, între altele a dist, că dânsul ingerința deputaților la denumiri nu o ține de necompetentă, pentru că deputații sunt cei mai competenți pentru informarea ministrului, er de altă parte din câteva casuri bânuite nu se pte judeca activitatea întregă a unui ministru.

O foia din Budapesta, din care estragemă acest raport, își face următoarea observare:

Pentru ilustrarea datelor d-lui *L. Horvath* servescă, că în timpul din urmă la Curia regală s'an denumit 5 juđi, dintre cari 2 sunt sași; în Transilvania juđii români se promovează cu *grămada* (?) și cu preterarea judilor unguri. Ministrul *Fabinyi* se vede, că la denumiri ia de cinsură numai anii de serviciu, și anii de serviciu din era lui *Bach*, ca an de războiu, numără dupl; excepțiune se face numai cu cei de religiunea evangelică.

„Recunoscința Sasilor.“

Sub acest titlu cetim în „*Pester Lloyd*“ dela 12 Februarie:

Kulturegyletul ardeleanu a obținut (dela guvern) de s'a predată industriei ardeleni furnisarea unor articuli pentru gloate. Pentru această intervențiune se arată acum curelării și cismării sași din Brașov și din Sighișora recunoscători. Cei din Sighișora au dat Kulturegyletul dela fiecare 100 fl. 1 fl., er cei din Brașov au adresat aceluia o scrisore de mulțămită forte cordială în limba ungară.

Va să dică i-au prins?

Literatură.

„*Scola și Familia*“, foia pentru părinți și învățatori; apare în Brașov de 2 ori pe lună. Redactori: *Ioan Popea* și *Audreiu Bărcanu*. — Nr. 18 și 19 dela 1 (13) Ianuarie are următorul sumar: Epistole asupra creșterii adreseate d-nei *S.* (urmare). — Școlă și sănătatea. — Calitățile învățatorului, de *Dr. Petru Pișoș*. — Lecțiuni din învățământul religiunii în școlile primare (urmare), de *Iosif Aron*, inv. în Reșinari. — Mișcarea pământului, de *M. D. Paulian*. — În anul Domului, de *A. B.* — Diverse (Cursuri din albinărită, de *G. M.*; O ordinațiune ministerială: † *Dimitrie Ionciovici*).

Trei femei este numele unei anecdote populare, scrise în versuri de *Nicolae Trimbișoiu*; formată mică 8° de 39 pag. Editura librăriei *N. I. Ciureu* în Brașov. Prețulu 10 cr.

Istoria minunatului Piticotu de unu cotu cu barbă cu totu, scrisă în versuri, formată mică 8° de 32 pag. Editura librăriei *N. I. Ciureu*. Prețulu 10 cr.

„HAȚEGANA“

asociațiune de anticipațiune și credit.

Hațeg, în 9 Februarie 1888.

Stimate Domnule Redactor! Dorința unui mare public din ținutul *Hațegului* s'a realizat, statutele societății „*Hațegana*“ asociatiune de anticipațiune și credit (unguresce: „*Hațegana*“ „*előlegezési és hitelegylet*“), conformă rezoluțiunii tribunalului reg. ca foră comercial în Deva, dato în 27 Ianuarie 1888 Nr. 476 civ. s'au aprobat, și firma, în conformitate cu art. de lege 37 din 1875, s'a improcolat.

În legătură cu această împrejurare de mult dorită se aduce la cunoștință publică, că asociatiunea și-a început deja activitatea, că consiliulu administrativ și va ține ședințele în fiecare săptămână Luni dela 11 ore antemer-

diane, eventualmente pe acelu timp în ziua următoare, er depunerile spre fructificare și alte plătiri la cassă se primesc în toate zilele luându-se afară Duminica și sărbătorile, că foile pentru publicarea afacerilor asociatiunii sunt decretate de adunarea generală constituantă ținută la 29 Septembrie 1887, conform punctulu X din protocolul aceleia: „*Telegrafulu Român*“ și „*Tribuna*“ din Sibiu. „*Gazeta Transilvaniei*“ din Brașov.

În fine onor. membri ai asociatiunii noastre se fac de nou atenți la conchusul adunării generale constituante, conform căruia plățirea ratelor mai departe s'a ficsat cu începutulu din 1 Decembrie 1887 în prima făcărei luni, până la depurarea totală a părților fundamentale, și că plățirea nepunctuosă are acea urmare, că respectivulu membru trebuie, în sensulu § 18 din statute, să plătească 8% interese de întârziare dela ziua decăderii, sau pte fi chiar eschis din societate, în care casu plățirile deja făcute pică necondiționat în favorulu fondulu de rezervă.

Mihail Bontescu, *Ioan Tocacia*,
directori, secretari.

SCRIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. alu „*Gaz. Trans.*“)

Pesta, 13 Februarie. La balulu datu er la Curte au apărut 1400 de oșpeți. Balulu a eșit splendid. Maiestățile lor și părechea princiară de coronă și-au petrecut escelent.

Roma, 13 Februarie. Scirea foiei „*Montagsrevue*“: *Scirile ce sosescă în cercurile Curții istoricesc decursulu botei printulu de coronă germanu ca nespuse de serioș și reducă speranțele la minimum.*

Constantinopolu, 13 Februarie. *Ambasadorulu rusu Nelidoff întreprinse pe lângă Pörtă pași contra numirii lui Riazim-bey ca comisaru specialu pentru Bulgaria și amenință, că va rupe raporturile în casu când elu ar fi trimis acolo. Pörtă a renunțat la acea numire.*

După sciri sosite din Filipopolu, e de așteptat mobilisarea armatei bulgare.

Balū în Beiuș.

Casina română din Beiuș va arangia un bal în sala ospetăriei opidane în 18 Februarie 1888 st. n.

Prețulu de intrare: Pentru o persoană 1 fl. Pentru familia după plac. Începutulu la 8 ore seara.

Ofertele marinimose se primesc cu mulțămită și se vor chita pe cale diaristică. *Comitetulu arangiatoru.*

Cursulu pieței Brașov

din 13 Februarie st. n. 1888.

Bancnote românesc	Cump.	8.48	Vend.	8.50
Argintu românesc	„	8.44	„	8.48
Napoleon d'or	„	10.02	„	10.05
Lire turcesc	„	11.32	„	11.37
Imperiali	„	10.32	„	10.37
Galbini	„	5.88	„	5.92
Sers. fonc. „Albina“ 6%	„	101.—	„	102.—
„ 3%	„	98.—	„	99.—
Ruble Rusesc	„	109.—	„	110.—
Discontulu	6%	—8%	pe anu	

Cursulu la bursa de Viena

din 11 Februarie st. n. 1888.

Renta de aur 4%	96.52
Renta de hârtia 5%	83.—
Imprumutul căilor ferate ungare	148.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (1-ma emisiune)	93.70
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (2-a emisiune)	123.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (3-a emisiune)	103.35
Bonuri rurale ungare	104.—
Bonuri cu clasa de sortare	103.50
Bonuri rurale Banatu-Timisu	103.—
Bonuri cu cl. de sortare	103.—
Bonuri rurale Transilvane	103.60
Bonuri croato-slavone	103.25
Despăgubirea pentru dija de vinu unguresc	—
Imprumutul cu premiulu unguresc	119.—
Losurile pentru regularea Tisei și Segedimului	122.—
Renta de hârtia austriacă	77.80
Renta de argintu austriac	79.15
Renta de aur austriac	108.40
Losuri din 1860	133.25
Acțiunile băncii austro-ungare	864.—
Acțiunile băncii de creditu ungar.	271.50
Acțiunile băncii de creditu austr.	269.20
Argintu — Galbini împărătesc	5.99—
Napoleon d'or	10.04
Mărci 100 imp. germane	62.30
Londra 10 Livres sterlinge	126.80

Editor și Redactor responsabil:
Dr. Aurel Mureșianu.

TIPOGRAFIA A. MUREȘIANU**IN BRAȘOVU, piața mare Nr. 22,**

infimțată cu începerea anului acestuia, privită cu cele mai noue mijloace tehnice și asortată cu cele mai moderne tipuri.

Primește și efectuează tot felul de lucrări tipografice, precum: **Opuri și broșure, statute, foi periodice, imprimări artistice în aur, argint și culori, tabele, etichete de tot felul și esutate elegante, și în culori ș. a.**

Pentru comercianți: **adrese pe scrisori, facturi, liste cu prețuri curente, avisuri, recuzamantă, cercuri ș. a.**

Programe elegante, bilete de vizită, bilete de logodnă și de nuntă, după dorință și în culori.

Disponând de mașini perfecționate și de instrumente pentru procurarea hârtiei, stabilimentului nostru tipografic este în poziție a executa ori-ce comandă în modul cel mai exact și estetic precum și cu prețurile cele mai moderate.

Comandele eventuale se primesc în biroul tipografic Brașov, piața mare Nr. 22 etajul I către stradă. **Comandele din afară rugăm a le adresa la**

TIPOGRAFIA A. MUREȘIANU, BRAȘOVU.

Nr. 1526 ex 1888.

PUBLICAȚIUNE.

Spre scopul alegerii întregire a reprezentanței comunale orașenești a Brașovului se află la protocolul de înregistrare al subscrisului magistratului, din 13 până inclusiv 17 a. l. c., lista nominală a alegătorilor comunali, compusă pe baza listelor alegătorilor de deputați dietali, spre examinare din partea fiecăruia.

Eventualele obiecțiuni asupra acestor liste a alegătorilor comunali se pot aștepta până inclusiv în 22 Februarie a. c. Brașov, 9 Februarie 1888.

Magistratul orașenești.

Avisul d-ilor abonați!

Rugăm pe d-ii abonați ca la renoirea prenumerației să binevoiască a scrie pe cuponul mandatului postal și numărul de pe fișă sub care au primituți diarul nostru până acuma.

Domni, ce se abonează din nou, să binevoiască a scrie adresa lamurită și să arate și posta ultimă.

Administrația „Gaz. Trans.”

Se deschide abonamentul pre anul 1888

la

AMICULU FAMILIEI. Diar beletristic și enciclopedic-literar — cu ilustrații. — Cursul XII. — Apare în 1 și 15 di a lunei în număr câte de 2—3 cote cu ilustrații frumoase: și publică articlii sociali, poezie, romane, schițe, piese teatrale ș. a. — mai departe tractează chestii literare și științifice cu reflecție la cerințele vieții practice; apoi petrece cu atenție viața socială a Românilor de pretutindena, precum și a celorlalte populații din patriă și străinătate: și prin glume în mare parte ilustrate nisuesce a face câte o oră plăcută familiei strivite de grijiile vieții; și preste totu nisuesce a întinde tuturor indivizilor din familia o petrecere nobilă și instructivă. — Prețul de prenumerație pre anul întreg e 4 fl. pentru România și străinătate 10 franci — lei, plătibili și în bilete de bancă ori marce postale.

PREOTULU ROMĂNU. Diar bisericesc, scolar și literar — cu ilustrații. — Cursul XIV. — Apare în broșuri lunare câte de 2¹, — 3¹, cote: și publică portretele și biografiile arhierilor și preoților mai distinsi, precum și alte portrete și ilustrații. — mai departe articlii din sfera tuturor științelor teologice și între acestea multe de predice pre duminică, serbători și diverse ocazii, mai alesu funebrale, — apoi studii pedagogice-didactice și științifice-literare; și în urmă totu soiulu de amănunte și sciri cu preferința celor din sfera bisericesc, scolară și literară. — Prețul de prenumerație pre anul întreg e 4 fl. — pentru România 10 franci — lei, plătibili și în bilete de bancă ori marce postale.

Colectanții primesc gratisu totu alu patruea esemplar.

Numeri de probă se trimitt gratisu ori-cui cere.

A se adresa la „CANCELARIA NEGRUȚU” în Gherla — Sz-ujvár. — Transilvania.

Totu de aci se mai potu procura și următorele cărți din editura proprie:

- Apologie.** Discuții filologice și istorice maghiare privitoare la Români, invederite și rectificate de Dr. Gregoriu Silasi. — Partea I. Paulu Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Sincăi. Prețulu 30 cr.
- Renascerea limbei românesce** în vorbire și scriere invederită și apretiată de Dr. Gregoriu Silasi. (Op complet). Broșura I. II. și III. Prețulu broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Tot e trei împreună 1 fl.
- Cuvântări bisericesce la tote srbătorile de preste anu.** de I. Papiu. Unu volumu de preste 26 cote. Acest opu de cuvântări bisericesce întrece tote opurile de acestu soi aparute până acum — avându și o notiță istorică la fie-care srbătoare, care arată timpul introducerei, fazele prin cari a trecut și modul cum s-a stabilit respectiva srbătoare. Prețulu e 2 fl.
- Barbu cobzariulu.** Novelă originală de Emilia Lungu. Prețulu 15 cr.
- Puterea amorului.** Novelă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu 20 cr.
- Idealulu pierdut.** Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu 15 cr.
- Opera unui omu de bine.** Novelă originală. — Continuarea novelei: **Idealulu pierdut** de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu 15 cr.
- Fântăna dorului.** Noveță populară de Georgiu Simu. Prețulu 10 cr.
- Codreanu craiulu codrului.** Baladă de Georgiu Simu. Prețulu 10 cr.
- Ultimulu Sicastru.** Tradiție de Georgiu Simu. Prețulu 10 cr.
- Elu trebuie să se insoare.** Novelă de **Mari** a Schwartz, traducere de N. Jutu. Prețulu 25 cr.
- Brandă seu Nunta fatală.** Schiță din emigrarea lui Dragoșu. Novelă istorică națională. Prețulu 20 cr.
- Numerii 76 și 77.** Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioanū Tanco. Prețulu 30 cr.
- Probitatea în copilărie.** Schiță din sfera educației. După Ernest Legouvé. Prețulu 10 cr.
- Hermanu și Dorotea** după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantinu Morariu. Prețulu 50 cr.
- Ifigenia în Aulida.** Tragediă în 5 acte, după Eupide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețulu 30 cr.
- Ifigenia în Tauria.** Tragediă în 5 acte, după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețulu 30 cr.
- Petulantulu.** Comediă în 5 acte, după Augustu Kotzebue, tradusă de Ioanū St. Suluțu. Prețulu 30 cr.
- Carmen Sylva.** Prelegere publică ținută în salele gimnasiulu din Fiume prin Vincențiu Nicoră, prof. gimnas. — Cu portretulu M. S. Regina României. Prețulu 15 cr.
- Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu.** Unu volumu de 192 pagini, cuprinde 103 poezii bine alese și arangiate. Prețulu redusu (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.
- Trandafir și vioarele.** poezii populare, culesse de Ioanū Popu Reteganu. Unu volumu de 14 cote. Preț. 60 cr.
- Tesaurulu dela Petrosă seu Cloșca cu puil ei de aur.** Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețulu 20 cr.
- Biblioteca Sătenulu Român.** Cartea I. II. III, IV, cuprinde materii forte interesante și amuzante. Prețulu la tote patru 1 fl. — câte ma deosebi 30 cr.
- Biblioteca Familiei.** Cartea I. Cuprinde materii forte interesante și amuzante. Prețulu 30 cr.
- Colectă de rețete** din economia, industria, comerțu și chemia. Prețulu 50 cr.
- Economia** pentru scolele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețulu 30 cr.
- Indreptaru teoreticu și practic** pentru invetămentulu intuitiv în folosulu elevilor normali (preparandiali), a invetătorilor și a altor bărbăți de scolă, de V. Gr. Borgovanu, profesor preparandialu. Prețulu unui esemplar cu porto francat 1 fl. 80 cr. v. a. În literatura noastră pedagogică abia aflăm vre-unu opu, întocmit după lipsele scolelor noastre în măsura în care este acesta, pentru aceea ilu și recomandăm mai alesu directorilor și invetătorilor ca celor în prima linia interesati.
- Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Români.** De V. Gr. Borgovan. Prețulu 15.
- Manualu de Gramatica limbei române** pentru scolele poporale în trei cursuri de Maximu Popu, profesor la gimnasiulu din Năsăud. — Manualu aprobat prin ministerulu de culte și instrucțiune publică cu rescriptulu de datu 26 Aprilie 1886, Nr. 13193. — Prețulu 30 cr.
- Gramatica limbei române** lucrată pe baze sintactice de Ioanū Buteanu, prof. gimn. Unu volumu de peste 30 cote. Prețulu 2 fl.
- Manualu de stilistică** de Ioanū F. Negruțu, profesor. Opu aprobat și din partea ministerulu de culte și instrucțiune publică cu rescriptulu de datu 16 Dec. 1885 Nr. 48518. Partea practică forte bogată a acestui opu — cuprinde compoziții de totu soiulu de acte obveniente în referințele vieții sociale — se pote întrebuița cu multu folosu de către preoti, invetători și alți cărturari români. Prețulu 1 fl. 10 cr.
- Nu mă uita.** Colectiune de versuri funebrale, urnate de iertăciun, epitafiă ș. a. Prețulu 50 cr.
- Carte conducătoare la propunerea calculărei în scola populară** pentru invetători și preparandi. Bros. I. scrisă de Gavrilu Trifu profesor preparandialu. Prețulu 80 cr.
- Cele mai eftine cărți de rugăciuni:**
- Mărgăritaru sufletulu.** Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesce forte frumoșe ilustrată. Prețulu unui esemplar broșurat 40 cr., legatu 50 cr., legatu în pânză 60 cr., legatu mai finu 60, 80, 90 cr., 1 fl., în legatură de luxu 1.50—2.50
- Micul mărgăritaru sufletesc.** Cartică de rugăciuni și cântări bisericesce — frumoșe ilustrată, pentru prucea scolari de ambe secese. Prețulu unui esemplar broșurat e 15 cr. — legatu 22 cr., legatu în pânză 26 cr.
- Cartică de rugăciuni și cântări** pentru prucea scolari de ambe secese. Cu mai multe icone frumoșe. Prețulu unui esemplar e 10 cr.: 50—3 flor.: 100=5 fl.
- Visulu Prea Santei Vergure Maria a Născătorei de D-zeu** urmatu de mai multe rugăciuni frumoșe. Cu icone frumoșe. Prețulu unui esemplar speditu franco e 10 cr., 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.
- Epistolia D. N. Isusu Christosu.** Prețulu unui esemplar legatu și speditu franco e 15 cr.